

PODPORA TALENTOVANÝCH ŽÁKŮ V PLZEŇSKÉM KRAJI

**Realizátor: Středisko služeb školám, Plzeň, Částkova 78
ve spolupráci
s Odborem školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Plzeňského kraje**

Autor projektu: Mgr. Ludmila Novotná

web: www.podporatalentu.cz

Plzeň, od roku 2010

1. Anotace

Projekt s názvem „Podpora talentovaných žáků v Plzeňském kraji“ si klade za cíl systematicky podporovat a rozvíjet znalosti a dovednosti nadaných a mimořádně nadaných žáků z Plzeňského kraje v oblastech **přírodovědných, společenských, cizojazyčných, uměleckých a řemeslných**. Jedná se o ojedinělý projekt v rámci České republiky, který vznikl ve spolupráci Střediska služeb školám, Plzeň, Částkova 78 s Odborem školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Plzeňského kraje a běží od roku 2010.

Cílovou skupinou jsou mimořádně nadaní žáci základních a středních škol, tj. ti žáci, kteří se probojovali do krajských a vyšších kol předmětových a uměleckých soutěží, a dále pak pedagogičtí pracovníci, kteří připravují žáky na soutěže a s nadanými žáky pracují nad rámec běžné výuky. Mezi účastníky jsou také žáci diagnostikovaní školským poradenským zařízením jako mimořádně nadaní, ale soutěží se neúčastní (nesoutěživé typy žáků, badatelé). Od roku 2012 jsou do projektu zapojeni také nadaní žáci, kteří vynikají svou zručností (řemeslné kempy).

Tradičně koncem letních prázdnin probíhají v Plzeňském kraji týdenní odborné kempy a kurzy. Na programu jsou odborné přednášky, praktická cvičení a měření, laboratorní pokusy a praktika ve specializovaných učebnách a provozech, terénní šetření, zajímavé exkurze, konverzace s rodilými mluvčími, jazykové zkoušky nanečisto, deskové hry, individuální výuka na hudebních kurzech a prohlubování manuálních dovedností v řemeslných oborech. Součástí programu je i komplexní testování nadaných žáků.

Projekt navazuje na systematickou práci s nadanými žáky a jejich pedagogy a je součástí aktivit, které podporuje ze svého rozpočtu Plzeňský kraj. Dalšími programy a aktivitami jsou např. dotační program Nadání, testování kognitivně nadaných v 5. třídách, podpora zájmové činnosti, ocenění nejúspěšnějších žáků v soutěžích, technické soutěže a další.

2. Strukturovaný popis organizace

Název organizace	Středisko služeb školám, Plzeň, Částkova 78
Typ organizace	Školské zařízení
Specifika organizace	Příspěvková organizace zřízená Plzeňským krajem
Cílová skupina - charakteristika	Školy a školská zařízení
Sídlo organizace	Částkova 78, 326 00 Plzeň
Webová stránka	www.pilsedu.cz , www.podporatalentu.cz

3. Slovní popis organizace

Středisko služeb školám, Plzeň, Částkova 78 je příspěvková organizace zřízená Plzeňským krajem s cílem napomáhat školám a školským organizacím při jejich činnosti a zajišťovat potřebné technické, poradenské, informační a administrativní služby. Odborem školství mládeže a sportu Krajského úřadu Plzeňského kraje je pověřeno zabezpečením okresních a krajských kol soutěží, která vyhlašuje MŠMT či Plzeňský kraj. Pro organizace nejen v Plzeňském kraji zajišťuje zpracování účetnictví a mezd, autodopravu, organizaci soutěží,

provoz dohledového centra GDPR a další služby. Má dlouhodobé zkušenosti s poradenstvím v oboru IT, projektové činnosti, dalším vzděláváním pedagogů, provozuje vlastní truhlářskou výrobu pro školské organizace.

4. Popis příkladu inspirativní praxe

Na programu týdenních pobytových kempů a kurzů určených pro účastníky krajských a vyšších postupových kol předmětových a uměleckých soutěží jsou odborné přednášky, praktická cvičení a měření, laboratorní pokusy a praktika ve specializovaných učebnách a provozech, terénní šetření, zajímavé exkurze, konverzace s rodilými mluvčími, jazykové zkoušky nanečisto, deskové hry, individuální výuka na hudebních kurzech, prezentace na koncertech a prohlubování manuálních dovedností v řemeslných oborech.

Neodmyslitelnou součástí celého projektu je komplexní psychologické testování žáků, jehož výsledky mají šanci ovlivnit následný vývoj účastníků skrze rodinu, ale zároveň i pedagogy. Testová baterie je složena z testu tvořivosti, vrozeného intelektu, verbální inteligence. Komplexní zpráva předávaná všem testovaným čerpá i z podkladů vyhodnocujících vhodný učební styl. Anamnestické dotazníky zjišťující data o oborech zájmu, vývojových charakteristikách, představách o budoucím profesním uplatnění a zájmové činnosti respondentů. Souhrnné zprávy z testování jsou zveřejněny na webu www.podporatalentu.cz v Profilu nadaného žáka.

4.1. Cíl podpory/cílová skupina

Cílovou skupinou jsou:

- 1) Žáci (ZŠ a SŠ) nadaní a mimořádně nadaní, účastníci krajských a vyšších kol předmětových soutěží (matematika, fyzika, astronomie, chemie, biologie, geologie, programování, český jazyk, zeměpis, dějepis, cizí jazyky - angličtina, němčina, francouzština) a soutěží pro žáky základních uměleckých škol (ZUŠ).
- 2) Mimořádně nadaní žáci diagnostikovaní školským poradenským zařízením, kteří se soutěží neúčastní.
- 3) Od roku 2012 jsou mezi účastníky také nadaní žáci, kteří vynikají svou zručností. Řemeslné kempy jsou určeny pro truhláře, strojní mechaniky, obráběče kovů, opraváře zemědělských strojů, elektrikáře a automechaniky.
- 4) Pedagogičtí pracovníci, kteří žáky na soutěže připravují a s nadanými žáky pracují nad rámcem běžné výuky.

4.2. Forma podpory

Týdenní odborné kempy a kurzy pro účastníky krajských kol předmětových (v matematice, fyzice, astronomii, chemii, biologii, programování, českém jazyce, zeměpisu, dějepisu, jazykových soutěžích v angličtině, němčině a francouzštině) a uměleckých soutěží (soutěže pro žáky ZUŠ) a jejich pedagogy, pro žáky, u nichž je mimořádné nadání diagnostikováno, a pro žáky vynikající svou zručností. Žáci pracují ve skupinách rozdělených dle svého zaměření a věku. Jedná se o pobytovou akci ve večerních hodinách doplněnou doprovodným sportovním a kulturním programem.

4.3. Hlavní přínos

Žáci si osvojí nové vědomosti a dovednosti z oblasti svého zájmu. Cílem klíčových aktivit je systematicky podporovat a rozvíjet odborný růst žáků, jejich tvořivé a logické myšlení. Pobyt ve skupině žáků se stejným či podobným zaměřením přispěje k vyšší motivaci a lepším výsledkům.

Pedagogové se seznámí se s novými trendy, novými přístupy ke vzdělávání, a také s možnostmi individuální práce s mimořádně nadanými žáky, popř. s žáky s mimořádným zájmem o obor, načerpají nové zkušenosti. Získané poznatky budou moci předávat ve své další pedagogické činnosti. To vše přispěje k dalšímu odbornému růstu pedagogů.

V kempch a kurzech odborných předmětů se sdružují žáci podávající v oblastech svých zájmů, tj. přírodovědných, společenskovedních, jazykových, hudebních a řemeslných, mimořádné výkony. A ze stejného důvodu je součástí těchto kempů také psychologické testování účastníků, jež si klade za primární cíl poznat a rozkrýt strukturu jejich inteligence a identifikovat míru jejich rozumového nadání. Souběžně dává též možnost nahlédnout do jejich tvořivosti a dominantních učebních stylů. To vše na pozadí osobních preferencí a zájmů.

Realizační tým zpracovává na základě příspěvků odborných lektorů sborníky z kempů a kurzů (podle jednotlivých oborů). Tým psychologů z Pedagogicko-psychologické poradny v Plzni vyhotovuje studii Profil nadaného žáka. Všechny výstupní dokumenty jsou zveřejněny na webových stránkách: www.podporatalentu.cz.

4.4. Zdroj financování

Projekt byl v letech 2010 a 2011 spolufinancován evropským sociálním fondem (85 %) a státním rozpočtem České republiky (15 %) prostřednictvím operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (oblast podpory 1.2 Rovné příležitosti dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami). Od roku 2012 podporuje projekt ze svého rozpočtu Plzeňský kraj.

4.5. Podpořené osoby

Počet účastníků kempů a kurzů v letech 2010 – 2021

Rok	Počet účastníků
2010	126
2011	209
2012	194
2013	210
2014	211
2015	220
2016	229
2017	227
2018	221
2019	234
2020	0 *
2021	141
Celkem	2 222

V roce 2020 se kempy a kurzy nekonaly z důvodu koronavirové pandemie.

5. Závěry

Podstatou projektu je podchytit zájem, rozvíjet nadání a talent u žáků, kteří jsou mimořádní nebo něco mimořádného dokázali svými schopnostmi, dovednostmi a pílí, poskytnout těmto žákům motivaci, rozvíjet jejich tvořivost a sociální dovednosti. Pomocť pedagogům s vyhledáváním nadaných žáků. Ukázat jim způsoby, jak s těmito studenty pracovat v rámci výuky i nad její rámec. Naší ambicí je pomoci také rodičům. Zájem o aktivity rodičů nadaných a mimořádně nadaných žáků zjišťujeme pomocí anamnestických dotazníků. Na webových stránkách projektu jsou dostupné sekce pro žáky, pedagogy a rodiče. Na facebookovém profilu jednotlivých skupin dochází ke sdílení informací o projektech, soutěžích, stážích na odborných pracovištích pro tyto žáky a zkušenostech.

6. Přílohy - výstupy

Videoreportáž natočená k 10 letům existence projektu v roce 2019

Fotogalerie 2010 - 2021

Sborníky z kempů a kurzů

Almanach Kempu českého jazyka k 10 letům projektu

Evaluační dotazníky účastníků kurzů

Studie Profil nadaného žáka z let 2010 až 2021 – test tvořivosti, vrozený intelekt, verbální inteligence, dotazník sebepojetí, učebních stylů, anamnestický dotazník

Studie Profil nadaného žáka Sonda „Jak se žije talentům nyní?“ - vyhodnocení dotazníkového šetření klinickými psycholožkami

Sekce na webu: Aktivity pro nadané žáky, materiály pro pedagogy a rodiče

Přehled o úspěších žáků Plzeňského kraje v mezinárodních a národních kolech soutěží

Medializace projektu: odkazy na články a televizní reportáže

Web projektu: www.podpotatalentu.cz

Facebook projektu: www.facebook.com/podporatalentuPK